

DOKUMENTAZIOA

ARIKERA GUTIAK ERREKASATU!!

→ termino zehatzak • → PowerPoint Notizak • → Buharrituen inguruko teoria

- **TESTU PARALELOA**: itzulgaitzen gai/funtzio berak/baliokidea duen testua, sorburu/ xede - nahuntzen. → **Linguee (hiztegi / corpus paraleloa)**
- **KATEGORIA**: maila / mota bereko dokumentuak giltzatu/sailkatzeko baliu duen multzoa
↳ **lanHitz / Parlamento europen. Recapitulacion de documentos / le français du bureau**
- **HIZKERA ARGIA / ESCRIBIR CON CLARIDAD / LENGUAJE CLARO / PLAIN ENGLISH / LANGAGE CLAIR** → **IVAP-ek is estib. liburua (2018)**
- **AUTORITATE**: norbaiti gai baten aitorlaen zain sinestgaitasuna

DOKUMENTAZIO-LANA INTERPRETATZIO-SAICA PRESTABEKO

1. **Ekitatidari buruzko dokumentazioa (ontolatuileari eska daiteke) (3)**
  - Ekitatidaren egitea/eginda
  - Hiztarien/est. parte har leketen zerrenda.
  - Erabiltzeko gaiet buruzko infoa
  - Tartean diren erakundeet buruzko dokumentazioa.
  - Ekitatidatutako diren dokumentuak → ziriak.
  - Ekitatidaren buruzko diren dokumentuak → ziriak.
  - Ekitatidaren irakurriko diren testuak → ziriak.
  - Aurreko salaketak elurak / laburpenak.
2. **Interpreteak prestatu beharretako informazioa (C)**
  - Hiztarien biografia
  - Hiztarien grabazioak
  - Erabiltzeko diren gaiet buruzko informazioa
  - Ad hoc glosario elperruak
  - Terminologia tekniko/espezializatua
  - Erabiltzeko gaiaren fraseologia espezifikoak
  - Hiztarien ohiko elementu linguistikoa / fraseologia
  - Zen bereziki ebakera (peritoid/erakunde/erpres-izenak)
  - Ekitatidaren aldi uterkeen akronimo/kargu/batzardearen izenak...
3. **Bakar laburra hiztari/ontolatuileari: zehatzak argitu/konplexitateak lotu.**

DOKUMENTAZIO-LANA LITERATURA ITZULTZEKO (3)

1. **Autoreari buruzko dokumentazioa**: autorearen ibilbide/ testuinguru/ estikatari buruzko informazioa.
2. **Jatorrizko lanari buruzko informazioa** - lanari buruzko azterlanak / literatur kritika
  - jatorrizko lanaren edara/ bertako/ alderak.
  - lanaren beste itzulpen batzuk.
3. **Hizkuntzari buruzko informazioa**: informazioa linguistikoa/ lexicografiko/ terminologikoa.

DOKUMENTAZIOA eta INFORMAZIOA:

- **Bi tradizio**: dokumentazioa (documentology) / informazioren zientzia (informatics science).
- **Dokumentazioren xedea**: informazioa
  - ↳ bilatze/prozesatze/ontolatu: itzultzaileak dok/inf. sortzaile.
  - ↳ bilatze: itzultzaileari gaitzabot infoa bilatzea degotio.
- **Bi muturretan kontzentratu**: informazioa es aurkulu / informazio gaitzabot aurkitzea
↳ informazio - bilaketarako tresnak / adabidatze/estrategiak ongi kaitela

Itzultzaileentzako dokumentazioa:

- **Infoa erabiltzeko beste bideak**: azken bukitua eskatu (Araia zerrenda, lanlari, nebidet... bilatzen jakin).
- **Erakarrak**: erakarrak: papera
  - Bertak: internet, mug.
  - ↳ Baitzitez dokumentu onen erabiltzea irak.
- **Itzultzaile dokumentu sortzaile**:
  - **Ikasitoren kultura**
  - **Konporatze**: itzulpena bere/inguruko dokumentazioa (lekuak)
  - **Estrebatu**: norberaren hautapenak / erabiltzeko inf. dok. inguruko.

- **Terminologikoa**: alor asko; itzultzaileak ezin dituz denak menderatu
(2) norberoren espezializazioarako gaitzabot; ez da oia itzultzaile oro "beti" terminologia - sortzaile izen dudan.
↳ Terminologia - datu gaitzabotari baxi eta ezkeren iristeko bidea jakin
- **Lexikografikoa**: sorburu/xede nahuntzoko esanahi/aktera/erakarrak
(3) konstitutu; hiztegi erakuntze ez dala aski. Hiztegi mota desb eargutia (elebiki, elebi, zientzia, monografi, ideologi, zelan, zin...)
↳ Eskua ez dituz inguruko hiztegiak (1)
- **Bibliografikoa**: itzuli beharretako gaitzabot infoa (monografi berritu, gazetariak, eta berrituak...) bilatu. Norren kezketasunak (izen...) degotio. Testu paraleloak biltu.
↳ Iturri bibliografikoa ez aurkitzen longy erabiltzen irabatu.

• DOCUMENTAZIOTO TERMINO BATZUK: dokumentuaren 1. / 2. bereizketa:

- ① - Testu-dokumentua: informazio idulid datuak, karaktere grafikok (zuzenki / irudi)
  - Dokumentazio berezia: funtsean ez da testu osatua. Multzoak: (konografika, plastikoa, soinuakoa, ikus-entzuzkoak, informatika, askotarikoak. (6)
- ② - Lehen mailako dokumentu / iturriak: zuzenean eskatu informazio berrid.
  - Bigarren mailako dokumentu / iturriak: 4. uo aldiz / laburpen / iradokiz eitoritz erabiltzen ditu.

• BILAKETA-ESTRATEGIAK: INFORMAZIO ORRABILZEA:

- Informazioaren prozesamendua: bilaketa / aztertzea / ontolokuntza
- Informazioa bilaketa (estuz / era automatikoa):

1. Bilatu nahi dena identifikatu: gaitz laburbiltzen duen esatza.
2. Termino esanpurratsua otera: gaitz-hitzak, konbinazio egokiak (adib. komputatzaile / 1)
3. Sinonimoak eta itzulpenak bilatu: sinonimo / hitz / hurbilekoak, itzulpenak hux. (1).
 Informazio-gune batek, haitatu dituzten termino leuenetsit → **TESAUROGIAK** (Erakundeak dok. bildumak dala. (E. 200000, 40000, 100000))
 (E. 200000, 40000, 100000) (E. 200000, 40000, 100000) (E. 200000, 40000, 100000)
4. Bilaketa tresna hautatzea: eskuz / interneten bitartez:
  - Bilatzaileak: bilaketa oso inguru (lehenetsitak ezarri ezazik hautatu / lehenetsitak).
 ↳ **Google / Euzkara** (lehenetsitako erabiltzeko lortzeko sortua, lehenetsitak inbentario)
  - Metabilatzaileak: beste bilatzaileak erabiltzeko informazioa bilaketa.
  - Helbidetegiak: ez da bilaketa-hitza mutatu behar, gaitzaren arabera egituratu / ontolokuntza helbide-bildumak proposatu. Gaitz egun gero z. eta gutxiago erabili, betzuk erabilgarriak.
  - Itzulpenentzako helbidetegiak:
 ↳ The Translator's Home Companion / Auk. int. Bilaketa Digital
 ↳ Euzkara Euzkara e-bilaketa / Euzkara Bilaketa / Euzkara Bilaketa: bilaketa / Euzkara Bilaketa / Euzkara Bilaketa / Euzkara Bilaketa (nola iritsi)
5. Bilaketa burutu: erraz / burutuak. Erabilak (espezial / inbentario): boolearrak (AND, OR, NOT -), trinkatzaileak (%, ?, %), zehaztasun-erabilak (" ").
6. Bilaketa zehaztu: zertan / zehaztuak. Sinonimoak / erabilak / beste bilaketa-erabilak.
7. Dokumentuak begiratu: irakurri / gorde. Elkartaneko tresnak, udateko biltegirik (drive, Dropbox) / artxiboak azkarrak partekatzea (weTransfer).
8. Dokumentuak bilatu: irakurriak: egilea (zuzen / ez zuzen, zuzen / ez zuzen), eguneratza / zuzentza, adierazten objektibotasuna / zehaztasuna, aurkezpenaren argitasuna.
9. Erabilakuntzarako beste dokumentu batzuk begiratu: helburua azaltu gaitz.

• INFORMAZIO (EUKO)GRAFIKA: HIZTEGIAK

- Hiztegia: glosategia, hitz-zerrenda, lezioak, - egitura: artikulua: sarrera @ definizioa
- Definizioaren elementuak:

<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Anstera ⊙ Etimologia ⊙ Kategoriak (nab) / gramatikak → ⊙ Marka diakronikoa (ad. berria, zahar, gaitz...) → ⊙ Marka diakronikoa (berria, zahar, gaitz...) → ⊙ Marka diakronikoa (berria, zahar, gaitz...) → ⊙ Marka diakronikoa (berria, zahar, gaitz...) 	<ul style="list-style-type: none"> → ⊙ Marka diakronikoa (berria, zahar, gaitz...) → ⊙ Marka diakronikoa (berria, zahar, gaitz...) → ⊙ Marka diakronikoa (berria, zahar, gaitz...) → ⊙ Marka diakronikoa (berria, zahar, gaitz...) → ⊙ Marka diakronikoa (berria, zahar, gaitz...)
--	---

- Hiztegiaren sailkapena: makintza (lezioak, etim., etimologia) // gaitz (koronakoa, konbentzio / dok. 7, espeziatuz, hitz. hitz / (6))
- Hiztegiaren ebanizazioa:

<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Elementu materialak ⊙ Sarrera-kopurua ⊙ Neologismo berriak ⊙ Termino erabiltzeko ⊙ Argitekto hitzak 	<ul style="list-style-type: none"> ⊙ Artikuluak dituen elementuak (11) ⊙ Definizioen kalitatea ⊙ Adierazten hurrenkera ⊙ Sinonimo antzeko hitzen arteko nahardurak ⊙ Bilaketa biltzeko ⊙ Argitekto hitzak
---	---

- strategiak interneten:
  - elektroak: **EUSKALTZAINBAREN HIZTEGIA, HIZTEGIA BATA GINASTIDUNA (HBO), OROITARIKO EUSKAL HIZTEGIA (OEH), HAZTEGIA.**
Sinonimoak: UZEI, Adonez
  - elebidunak: **ES > EU: EIMUAK, ZERBIZUAK** (EIMUAK, ZERBIZUAK) **FR > EU: HIZTEGIA, HIZTEGIA**
EU > ES: HIZTEGIA, OEH **EN > EU: HIZTEGIA, HIZTEGIA**

● **INFORMAZIO LEXIKOGRAFIA: CORPUSAK.**

- Corpusa: testu-multzo (elektroniko) egituratu, hizkuntza/hizkuntzaren adar. - baten erabilerari " " gisa erabili, erabilera errealak jaso, hizpide alantze bidez erabili baten erabilera errealak/interakzioak
- Corpus motak: erdialde/antzeko elektrotro/elebidunak/elebidunak elkarrizketak (hurren hurren, es. hizketa),
- Corpus elebidunaren erabilera itzulzaileentzat: hitzak/hitz-motakoa testuinguru orain baten nola eta nork erabili dituen aztertzeko.
Lerokierak ^{autoritate} errealak (koitxeak, sintaxi).
- Corpus elebidunaren erabilera itzulzaileentzat: orain orle nola itzuli den ikusteko; itzulpenak aztertzea/ itzulzaile laguntzeko.

↳ Hizkuntzen arteko corpusa (HAC), Google (corpus handi bat da).

● **EODA: EUSKAL ONOMASTIAREN DATUEGIA: pertsona/leku-uenen forma abiatua kontsultatzeko.**

- **EBE: EUSKARA BATUAREN ESKUBURUA**: - euskaltzaindik euskara batiaren inguruan esandakoa (baita esan gabek ere) modu praktiko/pedagogikoa biformulazteko arau/ gomendio/ onespah/ irazpiderak biltzeko (def)
- euskaltzaindik arautua duen esparru zabal-ora labur biltzea/ jogenet kontsultagunetaren bidez euskaltzaindieri egun zailkiou kontsulten zela euskaltzaindik erandako erantzunak jasotzea (helb)
- 1) lexikoa, kalkoak, morfologia, sintaxia, onomastika, akostak, ortotipografia (lor)
- Gorrak (ez erabiltzeko gomendioak), beltz lodia (forma estandarra), beltz meha (2 mailako euskalki-forma)

● **EIMA: EUSKAL IKASMERIALEN ESTILO-UBURUA (RAE) (dort)**

● **EIBZ: EUSKARAREN IRAKUNTZARAKO BAIABIDE ZENITROA (NAVARRA ET)**

● **IKAS: EUSKAL PEDAGOGIA ZERBITZUA // DUDAKEN: HAZTEGIAK ESTILO-UBURUA**

- Gramatikoa sailatu dudak argitzea (helb)
- Iparreko argizaleak: nolako hizkuntza erabiltzen den erabaki/gomendioak egun. Azken horiek baliagarriak (IKASen) idazle/itzulzaile/ zuzentzaileentzat.

● **EH: EUSKALTZAINDIAREN HIZTEGIA (argizaleak)**

● **OEH: OROITARIKO EUSKAL HIZTEGIA (argizaleak)**

● **EGU: EUSKAL GRAMATIKAREN LEHEN URRATIAK**

- **BERRIA ESTILO UBURUA**: - BERRIAN idazle/irakurzaion izan ohi diren ordoak sailatuta eta konponbide praktikoa bildu.
- Hizkuntza kontuetan ez dagoela BERRIAN zuzentzaileak zer den erabiltzea (estilo lib & gram lib). Hemen BERRIAN dukera estilistikoa bildu. D-ak ez du gaitza dagoela esan nahi, baina eta BERRIAN ez duela erabiltzen.

● **EIBen ESTILO UBURUA**

● **IZORREN ITZULPEN/BERRITUTSUA - IRAZPIDIAK**

● **GOOGLE (argizaleak)**

● **ITZUL POSTA-ZERREKETA**: - euskal itzulzaileen posta elektronikoko bularreko zerrenda itzulpen arazo praktikoa estabiltzeko gurentzat. Artikuluak kontsultatzeko bide bat baino gehiago (helbideak/ euskalki). - Haria: bularreko zerrenda gurentzat bati erabiltzen diren mezu guztien azterketa multzo ontolatu.

→ **TRADUCCION EN ESPAÑA (AELZIS)**: gaitelotzako itulzaileen zerrenda hondredu (ordaindu) (izulpen).

● **PUNTOYCOMA: BULTIN DE LOS TRADUCTORES ESPAÑOLES DE LAS INSTITUCIONES DE LA UNIÓN EUROPEA**

● **SENEZ ITZULPEN-AIDAKARIA**: itzulpen teorio/pragmatiko/ euskal itzulpena (izulpenak y uxemburgo) rekin zerikusia duen adarke gurentzat lehen itzuleko ermod, euskaltzaindik/ euskaltzaindik itulzaileen gurentzat gurentzat/ euskaltzaindik/ euskaltzaindik bidez ere. Urtan bainu latoratu. Euskaltzaindik/ euskaltzaindik itzuleko/ profesionalek artikuluak/ artikuluak/ artikuluak erabiltzen dituzte.

● **31 ESKUELLA 'BLOGA'**: itzuleko/ itzulzaileen sozialak, itzulzaileekin lotuta, nork bere itzulzaile gurentzat/ proposamenduak emanda. Ekinerak 2016an ekinerak orle itzuleko gurentzat/ euskaltzaindik/ euskaltzaindik/ euskaltzaindik.